

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

декан гуманітарно-педагогічного
факультету

Людмила СТАНІСЛАВОВА

90.08 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія літератури та літературна критика

Назва дисципліни

Галузь знань 035 – Філологія

Спеціальність – 035.01 Українська мова та література

Рівень вищої освіти – Другий магістерський

Освітньо-професійна програма – Філологія. Українська мова і література

Обсяг дисципліни – 5 кредитів ЄКТС, **Шифр дисципліни** – ОПІ.02.

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (цикл професійної підготовки)

Факультет – гуманітарно-педагогічний

Кафедра – української філології

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальне навантаження		Кількість годин							Курсовий проект	Курсова робота	Залік	Іспит
			Європейські кредити	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	СРС, у т.ч. ІРС					
					Всього	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття							
Денна	1	1	5	150	51	34	-	17	-	99	-	-		+	
Заочна	1	1	5	150	12	6		6		138				+	

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Філологія. Українська мова і література» за спеціальністю 035 «Філологія»

Програма складена *Інна ПРИЙМАК* канд. філол. наук, доцент
Підпис(и) автора(ів) *Інна ПРИЙМАК* Вчений ступінь, звання, ініціали, прізвище автора(ів)

Схвалена на засіданні кафедри української філології

Протокол від *22.08* 20*22* № *2*. Зав. кафедри *Інна ЦАРАЛУНГА*
Підпис Ініціали, прізвище

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету

Голова вченої ради факультету *Людмила СТАНІСЛАВОВА*
Підпис Ініціали, прізвище

3 Пояснювальна записка

Теорія літератури – узагальнювальна дисципліна у системі літературознавчих дисциплін, передбачених програмою підготовки фахівця філологічного профілю.

Пререквізити – вступ до літературознавства, історія української літератури, історія зарубіжної літератури.

Кореквізити – українська література та європейський контекст, виконання кваліфікаційної роботи.

Відповідно до **Стандарту вищої освіти** із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

компетентності. Здатність бути критичним і самокритичним. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Здатність працювати в команді та автономно. Здатність спілкуватися іноземною мовою. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності). Здатність проведення досліджень на належному рівні. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

програмні результати навчання. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

Мета дисципліни – узагальнити й закріпити набуті студентами на попередніх курсах знання з літературознавчого комплексу дисциплін;

Предмет дисципліни – теорія і практика вітчизняного та світового літературознавства.

Завдання дисципліни – надати студентам знання про еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства; сформулювати розуміння суті літератури як одного з видів мистецтва, а також її специфіки та функцій, суті та закономірностей літературного процесу; сформулювати навички структурного, цілісного та рецептивного аналізу літературних творів різних родів і жанрів, написаних у різномірних суспільно-політичних умовах.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: *оволодіти* основами фахової теоретико-літературознавчої підготовки; *знати та*

розуміти загальні властивості художньої літератури, *вміти аналізувати* літературні твори як твори мистецтва; *розуміти* еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства; *мати знання* про поетику слова, літературного твору, художнього тексту, про множинність його інтерпретацій, *володіти* навичками аналізу усіх компонентів художнього твору крізь призму специфіки літературних родів і жанрів; самостійно і творчо *осмислювати* літературу з урахуванням актуальних тенденцій її розвитку.

4 Структура залікових кредитів дисципліни

(денна форма навчання)

Назва теми	Кількість годин, відведених на					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	практичні заняття	індивідуальну, самостійну роботу	лекції	практичні заняття	індивідуальну, самостійну роботу
Вступ. Літературознавство і комплекс літературознавчих дисциплін	2	1	5			10
Тема 1. Античний та середньовічний період у розвитку теоретико-літературної думки	2	2	5	1		10
Тема 2. Ренесансний період у розвитку літературознавства	2	2	10		1	10
Тема 3. Літературознавчі школи XIX ст.	2	2	13	1		10
Тема 4. Літературознавчі школи XX ст.	2	2	13		1	10
Тема 4. Теорія літературного твору	4	2	13	1	1	18
Тема 5. Теорія віршування	4	2	13	1	1	23
Тема 6. Генеалогія літератури	8	2	13	1	1	23
Тема 7. Теорія літературного процесу	8	2	14	1	1	24
Разом за 1-й семестр:	34	17	99	6	6	138

5 Програма навчальної дисципліни

5.1 Зміст лекційного курсу*

№№	Перелік змістових модулів, тем лекцій, їх анотації	К-ть годин
1	Вступ. Літературознавство і комплекс літературознавчих дисциплін Специфіка літератури як предмета наукового вивчення. Поняття про літературознавство та його розділи. Теорія літератури як окремий розділ літературознавства. <i>Література: 2 [3-18]; 3 [7-21]</i>	2
2	Античний та середньовічний період у розвитку теоретико-літературної думки Античність як ранній етап формування теорії літератури. Класичний	2

	<p>період. Платон, Арістотель; філософія та погляди на поезію. Літературознавча думка еллінського періоду.</p> <p>Внесок у розвиток теоретико-літературної думки Цицерона, Горація, Квінтіліана. Погляди на літературу в епоху середньовіччя. Погляди на мистецтво у працях Фоми Аквінського.</p> <p><i>Література: 3 [22-26]</i></p>	
3	<p>Ренесансний період у розвитку літературознавства</p> <p>Літературознавство епохи Відродження. Теоретико-літературні ідеї XVII-XVIII ст. Значення філософсько-естетичних теорій німецьких ідеалістів для формування теорії літератури. Новаторство романтиків в осмисленні природи та феноменів словесного мистецтва.</p> <p><i>Література: 2 [26-30], 3 [28-37]</i></p>	2
4	<p>Літературознавчі школи XIX ст.</p> <p>Поняття «літературознавча школа». Міфологічна школа, її засновники, ключові ідеї. Порівняльно-історична школа, концепція міграції казкових сюжетів Т.Бенфея. Теорія «зустрічних течій» О.Веселовського.</p> <p><i>Література: 1 [256-263], 2 [38-45]</i></p>	2
5	<p>Літературознавчі школи XX ст.</p> <p>Антропологічна школа. Біографічний метод. Культурно-історична школа, концепція І.Тена. Психологічний метод як наукова тенденція в літературознавстві.</p> <p>Напрямки розвитку сучасного літературознавства. Психоаналітична критика З.Фрейда. Концепція К.-Г.Юнга та архетипна критика. Розвиток «формального» літературознавства. Вплив російських формалістів на розвиток теоретичної поетики. Структуралізм. Провідні школи структуральної поетики. Деконструктивізм як опозиція структуралізму. Рецептна естетика як різновид естетичної теорії, що зосереджується на проблемі сприймання художніх творів. Теорії Г.Р.Яussa та В.Ізера. Феміністична критика як методологія, що включає розуміння «інакшості» жінки, досліджує гендерні стереотипи в літературі, інтерпретує особливості жіночого письма.</p> <p>Постколоніальна критика – сукупність різноманітних, тематично пов'язаних наукових студій, які досліджують своєрідність літератур колонізованих народів. Методологія сучасного українського літературознавства.</p> <p><i>Література: 1 [256-263]; 2 [38-45]; 3 [52-57]</i></p>	2
6	<p>Теорія літературного твору</p> <p>Цілісність художнього твору. Принципи аналізу літературного твору. Змістові складники художнього твору. Змісто-формальні чинники літературного твору (сюжет, конфлікт). Формальні чинники літературного твору (композиція, мовна форма). Художній час та простір.</p> <p><i>Література: 2 [116-251]; 3 [140-160]</i></p>	4
7	<p>Теорія віршування</p> <p>Версифікація. Уявлення про віршову мову. Поняття версифікаційної системи. Антична система віршування. Силабічне віршування, особливості його генези. Тонічний вірш, його різновиди. Силаботонічна система віршування. Історія вірша і віршознавства в Україні.</p> <p><i>Література: 1 [179-203]; 3 [160-166]</i></p>	4
8	<p>Генерологічна теорія літератури</p> <p>Родо-жанровий поділ художньої літератури як літературознавча проблема. Епічний рід літератури. Система епічних жанрів. Ліричний</p>	4

	рід літератури. Класифікації ліричних творів. Драматичний рід літератури. Жанри драматичного роду. Межиродові й межжанрові утворення. Синтетичні жанри. <i>Література: 1 [130-158]; 2 [251-324]; 3 [226-232]</i>	
9	Теорія літературного процесу Літературний процес як предмет історії літератури та літературної критики. Літературна епоха, зв'язок між етапами історичного розвитку суспільства та літературними епохами. Літературний напрям як одиниця літературного процесу. Творчий метод, літературна течія. Традиції і новаторство в літературі. Стиль і поетика. <i>Література: 1 [199-247-256]; 2 [431-442-445], [445-461]; 4 [147-365]</i>	4
	Всього:	34

Перелік лекцій для студентів заочної форми навчання

Номер лекції	Тема лекції	Кількість годин
<i>1</i>	Античний та середньовічний період у розвитку теоретико-літературної думки. Ренесансний період у розвитку літературознавства	<i>1</i>
<i>1</i>	Літературознавчі школи XIX ст. Літературознавчі школи XX ст.	<i>1</i>
<i>1</i>	Теорія літературного твору	<i>1</i>
<i>1</i>	Теорія віршування	<i>1</i>
<i>1</i>	Генеалогія літератури	<i>1</i>
<i>1</i>	Теорія літературного процесу	<i>1</i>
		<i>6</i>

5.2. ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичні заняття для студентів денної форми навчання

№№ теми	Теми практичних занять, їх зміст	К-ть годин
1	Вступ. Літературознавство і комплекс літературознавчих дисциплін Опитування за планом: 1. Теорія літератури як наука. 2. Теорія літератури і історія літератури та літературознавча критика. 3. Допоміжні літературознавчі дисципліни.	1
2	Тема 1. Античний та середньовічний період у розвитку теоретико-літературної думки 1. Опитування за планом: 1.1. Розвиток теоретико-літературної думки періоду античності. Концепції мистецтва Платона і Арістотеля. 1.2. Середньовічне літературознавство. 2. Обговорення праць: Платона «Держава», Арістотеля «Поетика», Горація «Про мистецтво поезії».	2
3	Тема 2. Ренесансний період у розвитку літературознавства 1. Опитування за планом: 1.1. Літературознавча думка епохи Відродження. 1.2. Особливості літературознавчих концепцій бароко, класицизму, просвітництва. 2. Обговорення праць: Н.Буало «Мистецтво поетичне»; Г.Лессинга	2

	«Лаокон, або про межі малярства і поезії»; Дідро «Філософські дослідження про виникнення і природу прекрасного»; Ф.Прокоповича «Про риторичне мистецтво».	
4	<p style="text-align: center;">Тема 3. Літературознавчі школи XIX ст.</p> <p>1. Опитування за планом:</p> <p>1.1. Міфологічна школа. Концепції братів Грімм та «молодших міфологів».</p> <p>1.2. Порівняльно-історична школа. Концепція міграції казкових сюжетів Т.Бенфея.</p> <p>1.3. Антропологічна школа. Ритуально-міфологічний метод дослідження творів словесності Д.Фрезера.</p> <p>1.4. Біографічний метод Ш.О.Сент-Бьова.</p> <p>1.5. Культурно-історична школа. Літературознавча концепція І.Тена.</p> <p>1.6. Психологічна школа. О.Потебня.</p> <p>2. Обговорення трактату І.Франка «Із секретів поетичної майстерності».</p>	2
5	<p style="text-align: center;">Тема 4. Літературознавчі школи XX ст.</p> <p>1 Опитування за планом:</p> <p>1.1. Психоемпіричний метод у літературознавстві. Теорія З.Фрейда.</p> <p>1.2. Архетипна критика. Концепція Л.-Г.Юнга.</p> <p>1.3. Формальний метод у літературознавстві.</p> <p>1.4. Гендерні студії: об'єкт дослідження, особливості рецепції.</p> <p>1.5. Рецептивна естетика: концепції В.Ізера, Г.Р.Яусса. Праці М.Зубрицької. Поняття «горизон сподівань» у світлі рецептивної естетики. Типи читачів за В.Ізером, Г.Гессе.</p>	2
6	<p style="text-align: center;">Тема 5. Теорія літературного твору</p> <p>1. Опитування за планом:</p> <p>1.1. Специфіка аналізу епічного твору.</p> <p>1.2. Специфіка аналізу драматичного твору.</p> <p>1.3. Специфіка аналізу ліричного твору.</p> <p>2. Аналіз ліричного твору</p>	2
7	<p style="text-align: center;">Тема 6. Теорія віршування</p> <p>1. Опитування за планом:</p> <p>1.1. Мова прозова та віршована.</p> <p>1.2. Рима. Види рим. Способи римування.</p> <p>1.3. Віршові системи та розміри.</p> <p>1.4. Експресивні функції віршування.</p> <p>1.5. Строфіка. Види строф.</p> <p>2. Аналіз віршованих творів.</p>	2
8	<p style="text-align: center;">Тема 7. Генерологічна теорія літератури</p> <p>1. Опитування за планом:</p> <p>1.1. Родо-жанровий поділ художньої літератури як літературознавча проблема.</p> <p>1.2. Епічний рід літератури. Система епічних жанрів.</p> <p>1.3. Ліричний рід літератури. Класифікації ліричних творів.</p> <p>1.4. Драматичний рід літератури. Жанри драматичного роду.</p> <p>1.5. Межиродові й межжанрові утворення.</p> <p>1.6. Синтетичні жанри.</p> <p>2. Самостійна робота за Т.7</p>	2
9	<p style="text-align: center;">Тема 8. Теорія літературного процесу</p> <p>1. Опитування за планом:</p> <p>1.1. Поняття художньої системи.</p> <p>1.2. Літературна течія, напрям, школа.</p>	2

1.3. Основні закономірності розвитку європейської культури. 1.4. Питання про циклічність і спрямованість культурного процесу. 1.5. Бароко. 1.6. Класицизм. 1.7. Сентименталізм. 1.8. Романтизм. 1.9. Реалізм. 1.10. Натуралізм. 1.11. Модернізм і його стильові течії. Символізм. Імпресіонізм. Експресіонізм. Неоромантизм. 1.12. Соціалістичний реалізм. 1.13. Постмодернізм 2. Самостійна робота за Т.8.	Всього:	17
---	----------------	-----------

Перелік практичних занять для студентів заочної форми навчання

Номер лекції	Тема лекції	Кількість годин
<i>1</i>	Античний та середньовічний період у розвитку теоретико-літературної думки. Ренесансний період у розвитку літературознавства	<i>1</i>
<i>1</i>	Літературознавчі школи XIX ст. Літературознавчі школи XX ст.	<i>1</i>
<i>1</i>	Теорія літературного твору	<i>1</i>
<i>1</i>	Теорія віршування	<i>1</i>
<i>1</i>	Генеалогія літератури	<i>1</i>
<i>1</i>	Теорія літературного процесу	<i>1</i>
		6

3.3.ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ (у т.ч. ІНДИВІДУАЛЬНОЇ) РОБОТИ

Самостійна робота студентів *денної форми навчання* полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до практичних робіт, формуванні портфоліо, тестування з теоретичного матеріалу, виконанні індивідуальних завдань тощо.

№№ теми	Вид самостійної (індивідуальної) роботи	К-ть годин
1	Вступ. Літературознавство і комплекс літературознавчих дисциплін 1.Опрацювання теоретичного матеріалу. Вступ.	5
2	Тема 1. Античний та середньовічний період у розвитку теоретико-літературної думки 1.Опрацювання теоретичного матеріалу (електронний конспект лекцій; перелік питань для самопідготовки за Т.1). 2.Опрацювання фрагментів із трактату Платона «Держава», діалогів Платона «Іон», «Федр», трактату Арістотеля «Поетика».	5
3	Тема 2. Ренесансний період у розвитку літературознавства 1.Опрацювання теоретичного матеріалу (електронний конспект лекцій; перелік питань для самопідготовки за Т.2). 2.Опрацювання трактату Горация «Про мистецтво поезії», трактату Н.Буало «Мистецтво поетичне», праць Дідро «Філософські дослідження про виникнення і природу прекрасного», Ф.Прокоповича «Про риторичне мистецтво»).	10
4	Тема 3. Літературознавчі школи XIX ст.	13

	1.Опрацювання теоретичного матеріалу (електронний конспект лекцій; перелік питань для самопідготовки за Т.3). 2.Опрацювання трактату Й.Гейзінги «Homo ludens».	
5	Тема 4. Літературознавчі школи ХХ ст. 1.Опрацювання теоретичного матеріалу (електронний конспект лекцій; перелік питань для самопідготовки за Т.4). 2.Опрацювання трактату І.Франка «Із секретів поетичної майстерності». 3.Виконання тестового завдання у МООДЛ «Історія розвитку літературознавчої думки».	13
6	Тема 5. Теорія літературного твору 1.Опрацювання теоретичного матеріалу (електронний конспект лекцій; перелік питань для самопідготовки за Т.5). 2.Підготовка до аналізу змістових та формальних особливостей літературно-художніх творів. 3.Виконання тестових завдань у МООДЛ за Т.5.	13
7	Тема 6. Теорія віршування 1.Опрацювання теоретичного матеріалу (електронний конспект лекцій; перелік питань для самопідготовки за Т.6). 2.Підготовка до аналізу віршових розмірів та строфіки. 3.Виконання тестових завдань у МООДЛ за Т.6.	13
8	Тема 7. Генерологічна теорія літератури 1.Опрацювання теоретичного матеріалу (електронний конспект лекцій; перелік питань для самопідготовки за Т.7). 2.Підготовка до аналізу жанрових особливостей літературно-художніх творів. 3.Підготовка до самостійної роботи за Т.7.	13
9	Тема 8. Теорія літературного процесу 1.Опрацювання теоретичного матеріалу (електронний конспект лекцій; перелік питань для самопідготовки за Т.7). 2.Підготовка презентаційних матеріалів – характеристик трьох літературних стилів (за вибором) за такою схемою: -час виникнення і функціонування; -філософські засади стилю; -художня концепція світу; -художня концепція героя; -приклади літературних творів, визначальні риси поетики. Для характеристики варто залучати твори інших видів мистецтва (живопису, музики, архітектури) відповідного напрямку.	14
	Всього:	99

Керівництво самостійною роботою та контроль за виконанням індивідуального завдання здійснюється викладачем згідно з розкладом консультацій у позаурочний час.

5.4 Орієнтовна тематика індивідуального завдання для самостійної роботи студентів.

1.Організувати рольову гру «Європейські літературознавчі школи ХІХ-ХХ ст.» (окремим групам студентів – подати загальну характеристику концепції школи, особливості теорій окремих представників школи).

2.Опрацювати теоретичний матеріал за темами «Історія української літературної критики ХVІІІ-ХІХ ст.»; «Історія української літературної критики ХХ-ХХІ ст.». Підготувати доповідь-презентацію за окремим розділом тем (за вибором).

3.Підготувати аналіз методології літературознавчого дослідження на основі опрацювання розвідки представника певного літературознавчого методу.

Психоаналітичний метод: Підмогильний В. Іван Левицький-Нечуй (Спроба психоаналізу творчості).

Формальний метод: Йогансен М. Як будується оповідання. Аналіза прозових зразків.

Гендерні студії: Зборовська Н. Український сіт І.Нечуя-Левицького: гендерний підхід.

Рецептивна естетика: Ізер В. Процес читання: феноменологічне наближення.

4. Згідно з методикою аналізу епічного твору проаналізувати сучасне українське оповідання або новелу (за вибором).

5. Згідно з методикою аналізу ліричного твору проаналізувати цикл віршів сучасного українського поета (за вибором).

6. Згідно з методикою аналізу драматичного твору проаналізувати твір сучасного українського драматурга (за вибором).

7. Підготувати доповідь-презентацію за темою «Стильові напрями і течії в літературі» (за вибором) за схемою:

1. Час виникнення і функціонування напрямку (течії).

2. Філософські засади напрямку (течії).

3. Культурне тло існування напрямку (течії).

4. Художня концепція світу.

5. Художня концепція героя.

6. Приклади літературних творів, визначальні риси поетики.

6 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій. Форми занять: лекції (у т.ч. з використанням методів проблемного навчання; засобів комп'ютерної лінгводидактики); практичні заняття, самостійна робота; виконання індивідуальних завдань.

7 Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу з теми;
- самостійна робота;
- оцінювання презентації індивідуальних завдань;
- оцінювання домашніх завдань.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються накопичені результати поточного контролю (середньозважений бал з отриманих за усі види робіт оцінок), а також результати підсумкового контрольного заходу. Підсумковий контрольний захід передбачає перевірку теоретичних і практичних знань, умінь і навичок студентів із усіх питань курсу. Студентові пропонується два теоретичних питання та одне практичне завдання.

Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу, але не отримав позитивну оцінку за підсумковий контрольний захід, вважається невстигаючим.

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю.

8 Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною** шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Критерії оцінювання відповідей на підсумковому контрольному заході

Оцінка “відмінно” виставляється за вичерпну, логічну, аргументовану, насичену прикладами відповідь на запитання білета, на додаткові запитання.

Оцінка “добре” виставляється за практично повну, аргументовану, з прикладами відповідь на запитання білета, на додаткові запитання. Студент у цілому засвоїв програму курсу, досить вільно орієнтується в усіх розділах, поняттях, категоріях, в основному правильно вживає терміни, але допускає неточності у формулюваннях.

Оцінка “задовільно” виставляється, якщо студент орієнтується у головних напрямках розвитку літературознавчої науки, визначає основні поняття, наводить окремі приклади, проте не може пояснити принципи взаємодії, взаємовпливу різних тенденцій літературного процесу, плутає терміни, не знає допоміжних понять, нюансів викладу матеріалу, не відповідає на більшість додаткових запитань.

Оцінка “незадовільно” виставляється, якщо студент не орієнтується в курсі (предметі), не знає термінології, не може навести приклади.

Оцінювання академічних досягнень студента здійснюється за чотирибальною вітчизняною шкалою. Співвідношення і межі набраної суми балів, що відповідають кожній оцінці в вітчизняній шкалі оцінювання і шкалі ECTS, встановлені відповідно до шкали ECTS:

ВІДПОВІДНІСТЬ ВІТЧИЗНЯНОЇ ШКАЛИ ОЦІНЮВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКІЙ

Оцінка ECTS	Бали	Вітчизняна шкала	
A	4,75–5,00	5	ВІДМІННО – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків
B	4,25–4,74	4	ДОБРЕ – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,51–4,24	4	ДОБРЕ – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,50	3	ЗАДОВІЛЬНО – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3	ЗАДОВІЛЬНО – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	НЕЗАДОВІЛЬНО – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Вагові коефіцієнти за видами робіт з дисципліни «Теорія літератури»

Усне опитування	Самостійна робота	Тестовий контроль	Домашнє завдання	Підсумковий контроль
0,15	0,15	0,15	0,15	0,4

Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою і шкалою ECTS встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу.

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з двадцяти п'яти тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 25.

Оцінювання здійснюється за *чотирибальною* шкалою.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту:

Сума балів за тестові завдання	1–13	14–16	17–22	23–25
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

9 Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Визначення поняття “літературознавство”. Основні дисципліни літературознавства.
2. Допоміжні літературознавчі дисципліни.
3. Розвиток літературознавчої думки від часів античності до ХХ ст.
4. Розвиток українського літературознавства.
5. Міфологічна школа у літературознавстві.
6. Біографічна школа у літературознавстві.
7. Культурно-історична школа у літературознавстві.
8. Порівняльно-історична школа у літературознавстві.
9. Психологічна школа у літературознавстві.
10. Формальна школа у літературознавстві.
11. Літературознавчі школи ХХ ст.
12. Сучасні уявлення про основні функції літературно-художнього твору.
13. Художній образ: визначення поняття, основні ознаки, функції.
14. Типологія художніх образів.
15. Поняття “літературний рід”, “літературний жанр (вид)”, “жанрова форма (різновид)”.
16. Літературні роди: їх виникнення й розвиток.
17. Епос як літературний рід.
18. Роман: визначення поняття, основні етапи розвитку, різновиди роману.
19. Повість як літературний жанр: загальна характеристика.
20. Оповідання й новела: спільне та відмінне в способах відтворення дійсності та людини в ній.
21. Нарис як літературний жанр: загальна характеристика.
22. Лірика як літературний рід: загальна характеристика.
23. Класифікації ліричних жанрів.
24. Драма як літературний рід.
25. Трагедія як літературний жанр: історія виникнення, основні ознаки.
26. Комедія як літературний жанр: історія виникнення, основні ознаки. Різновиди комедії.
27. Драма як літературний жанр: історія виникнення, основні ознаки. Різновиди драми.
28. Мішані форми в літературі: специфіка поєднання епічних, ліричних, драматичних елементів.
29. Байка як літературний жанр: визначення, історія розвитку, структура, різновиди.
30. Поема як вид мішаної форми.
31. Балада: визначення, історія розвитку, основні ознаки.
32. Драматична поема (етюд): визначення, історія розвитку, основні ознаки, різновиди.
33. Художній метод: визначення поняття, фактори впливу на його формування.
34. Поняття літературного процесу: обсяг, періодизація, рушії художнього розвитку, художня взаємодія.
35. Індивідуальний стиль, літературний напрям.
36. Літературний напрям бароко.
37. Літературний напрям класицизм.
38. Літературний напрям просвітництво.
39. Літературний напрям сентименталізм.
40. Романтизм: визначення, історія розвитку, основні риси.
41. Реалізм: визначення, історія розвитку, основні риси.
42. Модернізм: визначення, історія розвитку, основні риси.
43. Символізм: визначення, історія розвитку, основні риси.
44. Імпресіонізм: визначення, історія розвитку, основні риси.

45. Експресіонізм: визначення, історія розвитку, основні риси.
46. Сюрреалізм: визначення, історія розвитку, основні риси.
47. Футуризм: визначення, історія розвитку, основні риси.
48. Постмодернізм у сучасному літературному процесі.
49. Поняття прогресу в літературі й мистецтві. Проблема традицій та новаторства.

10 Методичне забезпечення

Навчальний процес з дисципліни «Теорія літератури» повністю і в достатній кількості забезпечені необхідними навчально-методичними матеріалами.

1. Приймак І. В. Теорія літератури і літературної критики: методичні рекомендації до практичних занять. Хмельницький, ХНУ, 2021. 32 с.

11 Рекомендована література

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

2. Білоус П. Теорія літератури. К.: «Академія», 2013. 328 с.
3. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. Науковий редактор Олександр Галич, Київ: Либідь, 2008. 488 с.
4. Іванишин В.П. Нариси з теорії літератури: навч. посібник. К.: ВЦ «Академія», 2010.
4. Пахаренко В.І. Українська поезика. Черкаси, «Відлуння-Плюс», 2009. 416 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Білоус П.В. Вступ до літературознавства: навч. посіб. К.: ВЦ «Академія», 2011. 336 с.
2. Есин А.Б. Принципы и приемы анализа литературного произведения (учебное пособие) Флинта, Наука, 2000. 164 с.
3. Качуровський І. Основи аналізу мовних форм /Стилістика/. Фігури і тропи. Мюнхен; Київ, 1995
4. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. Т. 1. К. : ВЦ «Академія», 2007. 608 с.
5. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. Т. 2. К. : ВЦ «Академія», 2007. 624 с.
6. Наєнко М. Історія українського літературознавства і критики: навч. пос. К.: ВЦ «Академія», 2010. 520 с.
7. Марко В. П. Аналіз художнього тексту: навч. посібник для студентів. К.: «Академвидав», 2013, 280 с.
8. Наливайко Д. Теорія літератури й компаративістика. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006, 347 с.
9. Скорина, Л. В. Аналіз художнього твору: навчальний посібник для студ. гуманітарних спец. (філологія, літературна творчість, журналістика). Тернопіль : Навчальна книга–Богдан, 2013. – 424 с.
10. Ференц Н. С. Теорія літератури і основи естетики: навчальний посібник. К.: «Знання», 2014. 511 с.

12 Інформаційні ресурси

1 Модульне середовище для навчання. Режим доступу : <https://msn.khnu.km.ua>.

2. Електронна бібліотека університету .

Режим доступу : http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/page_lib.php.

3. Репозитарій ХНУ. Режим доступу : <http://elar.khnu.km.ua/jspui/?locale=uk>.